

Dosarul nr. 3ra-91/20

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Rezina (jud: I. Parii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Postu Eugeniu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Inspectoratul de Poliție Rezina cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 13 martie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina,

constată:

La data de 10 octombrie 2018 Postu Eugeniu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Inspectoratul de Poliție Rezina cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a început serviciul în organele Ministerului Afacerilor Interne din data de 10 ianuarie 1992 în funcție de polițist pentru pază și escortă a Batalionului Independent al Serviciului de Escortă al Inspectoratului de Poliție mun. Chișinău, unde a activat pînă la 21 noiembrie 1996.

A susținut că, la data de 22 noiembrie 1996 a fost transferat în funcția de polițist al grupei de poliție pentru paza Uzinei de ciment din or. Rezina, ulterior în paza Băncii Comerciale „Moldindconbank”, unde a activat pînă la 10 noiembrie 1997.

A afirmat că, din data de 10 noiembrie 1997 a fost transferat în funcția de inspector al Poliției Judiciare Rezina, unde a activat în diverse funcții pînă la 14 decembrie 2007.

A menționat că, prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.638 EF din 14 decembrie 2007 a fost eliberat din funcție.

A relevat că la momentul eliberării din funcție, i-a fost calculată perioada de serviciu în organele afacerilor interne neîntrerupt 15 ani, 11 luni, 04 zile și 2 luni, 15 zile, pentru participarea la acțiunile de luptă pentru integrarea Republicii Moldova, fiind efectuată înscrierea respectivă în carnetul de muncă. La calcularea vechimii în muncă pentru perioada de serviciu în Batalionul de Escortă nu au fost luate în considerare prevederile Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994. Prin calcularea incorectă de către

Serviciul Resurse Umane al Inspectoratului de Poliție Rezina, a fost lipsit de dreptul legitim de a beneficia de pensie pe linia MAI din momentul eliberării. În baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018, Inspectoratul de Poliție Rezina a efectuat recalcularea vechimii în muncă în organele afacerilor interne și i-a calculat corect vechimea în muncă de la data eliberării - 14 decembrie 2007, care a constituit 22 ani, 09 luni, 12 zile, fapt confirmat prin certificatul nr.4069 din 09 iulie 2018.

A considerat că, prin calcularea incorectă a vechimii în muncă de către Ministerul Afacerilor Interne, a fost lipsit de dreptul legitim de a beneficia de pensie pe linia MAI.

A menționat că la 23 iulie 2018, s-a adresat cu cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rezina pentru a-i fi stabilită pensia, însă prin răspunsul din 07 septembrie 2018 i-a fost refuzat în stabilirea pensiei.

A solicitat obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a-i stabili pensia pe linia MAI, reieșind din vechimea în muncă la momentul concedierii - 22 ani, 09 luni, 12 zile.

Prin hotărârea din 13 martie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina acțiunea depusă de către Postu Eugeniu a fost admisă. A fost declarat nul, ca fiind emis contrar prevederilor legii, refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rezina nr.X-01/09-1785 din 07 septembrie 2018. Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să-i stabilească lui Postu Eugeniu pensie pentru vechimea în serviciu în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, reieșind din vechimea în muncă la data eliberării din serviciu – 14 decembrie 2007, de 22 ani, 09 luni, 12 zile.

Prin decizia din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 13 martie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art.1 alin. (2), 3 alin.(1), 14, 15 alin.(1), 16 alin. (1) și 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ (în vigoare până la data de 01 aprilie 2019) și a stabilit că, prin refuzul din 07 septembrie 2018 al Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rezina nr.X-01/09-1785, intimatului Postu Eugeniu i-a fost refuzat în stabilirea pensiei pe linia MAI pe motiv, că vechimea în serviciu constituie 22 ani, 09 luni, 12 zile, fiind necesar la momentul adresării 24 de ani.

Totodată, instanța de apel a reținut că, potrivit art.13 alin.(1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993 (în vigoare la momentul apariției dreptului la pensie a reclamantului/intimat), dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, care au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani.

Instanța de apel a mai reținut că, Postu Eugeniu a activat în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne până la 14 decembrie 2007 și potrivit certificatului nr. 4069 din 09 iulie 2018, eliberat de către Inspectoratul de Poliție Rezina, vechimea în muncă a lui Postu Eugeniu, la data eliberării din serviciu - 14 decembrie 2007, a constituit 22 ani, 09 luni, 12 zile.

La fel, instanța de apel a stabilit că, Postu Eugeniu a activat în funcția de polițist al Batalionului Serviciului de Escortă și Pază al Comisariatului General de Poliție mun.Chișinău al Ministerului Afacerilor Interne în perioada de la 10 ianuarie 1992 până la 21 noiembrie 1996, care potrivit punctelor 2.1, 2.2, 2.3 și 2.4 ale Regulamentului cu privire la modul de organizare și desfășurare a serviciului de pază, escortare și deținere a

persoanelor reținute și arestate, aprobat prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.5 din 05 ianuarie 2004, se formează de către Comisarul Comisariatului General, Comisarii Comisariatelor de Poliție și asigură paza persoanelor deținute în izolatorul de detenție provizorie destinat și pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală.

Instanța de apel a mai stabilit că este cert faptul că, colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în ordinea prevăzută de pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și a sistemului penitenciar. Acest Regulament este unicul act, care reglementează raporturile respective.

Instanța de apel a constatat că, ținând cont de prevederile legale precitate, Casa Națională de Asigurări Sociale întemeiat a fost obligată să-i stabilească lui Postu Eugeniu pensie pentru vechimea în serviciu în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, reeșind din vechimea în muncă la data eliberării din serviciu -14 decembrie 2007, de 22 ani, 09 luni, 12 zile.

La data de 07 noiembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei instanței de apel.

La data de 29 noiembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi.

În motivarea recursului a invocat netemeinicia deciziei contestate, deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

A menționat că, potrivit prevederilor art. 13 pct. a) din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993, dreptul la pensie pentru vechime în muncă îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, care la 01 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani și 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu a fost majorată, până la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani. Norma legislativă citată supra, stabilește expres momentul apariției dreptului la pensie a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

A afirmat că, la momentul adresării la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rezina privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, intimatul urma să confirme stagiul de 24 de ani, și nu 20 sau 22 de ani, care era necesar la stabilirea pensiei în anul 2007.

A relevat că, intimatul de fapt dorește stabilirea pensiei în anul 2018, dar potrivit condițiilor de pensionare din 2007, ceea ce este imposibil.

A invocat că, potrivit certificatului nr. 4069 din 09 iulie 2018 perioada de activitate a intimatului în calitate de polițist în cadrul Batalionului de Escortă al Comisariatului General de Poliție de la 10 ianuarie 1992 până la 21 noiembrie 1996 neîntemeiat a fost calculată cu înlesniri - două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, deoarece pct.7 și pct.8 din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 prevăd expres

circumstanțele, în care calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și anume, în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran. Două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor, care au activat în penitenciare de tip închis și nu provizoriu, cum este indicat în ordinul emis de Ministerul Afacerilor Interne.

Prin referințele depuse la 09 decembrie 2019 și 12 decembrie 2019, intimatul Postu Eugeniu a solicitat de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la data de 22 octombrie 2019, iar recursul nemotivat a fost depus la 07 noiembrie 2019, în interiorul termenului prevăzut de lege.

Din materialele dosarului rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale, însă în scrisoarea de însoțire nu este indicată data expedierii (f.d. 158), la dosar nefiind anexată nici dovada recepționării deciziei de către recurentă.

În circumstanțele expuse, se constată că motivarea recursului depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale la 29 noiembrie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Gervas

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic